

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA NEKAJ VEČ KOT
2c "GLAS NARODA"
NA DAN DOBIVATE
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvzemi sobot,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: Chelsea 3-1242

Reentered as Second Class Matter September 25th, 1910 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 238. — Štev. 238.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 15, 1940 — TOREK, 15. OKTOBRA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

GOSPODARSKI PRITISK NA JUGOSLAVIJO

NEMČIJA JI JE DOLOČILA PODLOŽNO VLOGO V NOvem REDU V EVROPI ... JUGOSLAVIJA BO IZGUBILA GOSPODARSKO NEODVISNOST

Včeraj je iz Beograda prišlo poročilo, ki pravi, da je Nemčija od Jugoslavije zahtevala, da se ji vkloni in sprejme vlogo, ki jo ji je osiše določilo o novem redu Evrope. Zahtev Nemčije so tudi, da bo Jugoslavija izgubila svojo gospodarsko neodvisnost, ako jih izpolni.

Zahteve je predložila nemška gospodarska misija jugoslovanskim zastopnikom v Beogradu in jim svetovala, da izpolnijo zahteve.

Nemške zahteve so naslednje:

1. Jugoslavija mora skoro vse svoje sile porabiti za povečanje poljskih pridelkov, tudi če bi bilo na škodo industriji.

2. Jugoslavija mora Nemčiji dovoliti prednostne pravice do vseh odvisnih pridelkov, gospodarskih in drugih.

Jugoslovanske oblasti so uverjene, da bi sprejem nemških zahtev imel velike družabne in gospodarske posledice. Ako bo dežela postala popolnoma poljedeljska, bo trpela veliko škodo, kajti njeno blagostanje je odvisno od povečane industrije.

Obrambna zveza?

Poročila iz Bukarešte so v teku posvetovanja med jugoslovanskimi, turškimi in grškimi zastopniki za obrambno zvezo, ki se bo postavila proti nadaljnemu prodiranju Nemčije proti vzhodu. Neko poročilo tudi pravi, da se teh posvetovanj vdeležuje tudi Rusija.

Diplomatski krogi tudi pravijo, da se med Rusijo in Turčijo vrše pogajanja tako v Moskvi, kakor v Ankari.

Medtem ko vsi balkanski narodi nesporno in v bojzani čakajo, kaj boste napravili Nemčija in Italija, prihajajo v Bukarešto poročila o zbiranju ruskega vojaštva ob rumunski meji.

KONGRESNIKI ODHAJAJO

Nekateri kongresniki so se že vsega naveličali. Poletnih počitnic tako ali tako niso imeli, in v Washingtonu jim postaja dolgočasno. Začeli so odhajati proti domu, ne da bi čakali oficijelne odgoditve sedanjega kongresa. Mnogo jih je že odpotovalo.

Sedanji kongres je završil ogromno delo. Do volitev najbrž ne bo stavljena nobena predloga, ki bi jo bilo treba naglo rešiti.

Senatorji se bodo sestajali le še ob ponedeljkih in četrkih. S tem predlogom demokrat-

RUSIJA SE UTRJUJE PROTI NEMCEM

Rusija se boji, da bo na Balkanu zaneten vojni požar in zato naglo gradi v Besarabiji 7 vojaških letališč, pošilja cele skadronne aeroplanov na še nedogotovljena letališča ter dolge vlake vojnega materiala.

Ob delti Donave so Rusi postavili težke topove in vojaštvo neprestano prihaja na mejo.

Na nasprotni strani delte so Nemci postavili protizračne topove.

Begunci, ki prihajajo iz Besarabije, poročajo, da v razna pristanišča v Besarabiji dan za dnem prihajajo ruski parniki z vojaštvom in vojnim materjalom.

Častniki nemškega generalnega štaba se z avtomobili naglo vozijo iz kraja v kraj in izdelujejo vojne načrte.

Izgleda, kot da Nemci in Rusi tekmujejo med seboj, kdo bo prej zgradil svoje utrdbe.

STALIŠČE RUSIJE TAJINSTVENO

Vloga, ki jo igra Rusija v vzhodni Evropi, je zavita v goste oblake negotovosti. Vsakde se vprašuje: Ali se bo postavila proti svojim zaveznicima in vstavila njuno prodiranje proti vzhodu? — Ali pa stoji ruska armada na meji, da bo vdeležena pri razdelitvi plena z državama v osiše, kakor je bila vdeležena pri razdelitvi Poljske?

Associated Press naznanja, da ima Rusija ob Prutu in Donavi mnogo več vojaštva kot v Bukovini. Ruske vojaške oblasti so baje sklenile, da izpraznijo Črnovice.

Neko poročilo iz Sofije naznanja, da Turki z veliko naglico utrjujejo svojo mejo proti Bolgarski.

Angleži odhajajo iz Rumunske

Angleži so pričeli odhajati iz Rumunske. Včeraj sta dva vlaka odpeljala iz Bukarešte okoli 70 mož in žena in med njimi mornariške, vojaške in zračne atašeje. Odpeljali so se v Konstanca ob Črnem morju, od koder se bodo s parnikom odpeljali v Istanbul.

Antonescova vlada dolži, da so Angleži v velikem obsegu vodili sabotažo na petrolejskih poljih in štirje Angleži so še vedno v zaporih. Do četrta bodo iz Rumunske odpotovali vsi Angleži, razun poslanika in njegovih uradnikov ter nekaj časnikarjev.

WENDELL L. WILLKIE in TOM M. GIRDLER

Pred dobrim letom je Willkie poveljeval enega najbolj zagriženih sovražnikov ameriškega organiziranega delavstva.

Ko je bil prejšnji teden v Bostonu, Mass., republikanski predsedniški kandidat Wendell L. Willkie, ga je neko vprašal, če ima danes še tako mnenje o Tomu M. Girdlerju kot ga je imel nekoč.

Willkie in vprašan je sploh ni hotel odgovoriti.

Pred osemnajstimi meseci je bil Willkie predsednik velike utilitetne družbe Commonwealth and Southern Corporation. Takrat se mu najbrž ni še niti sanjalo, da bo kdaj kandidiral za predsednika Združenih držav.

10. septembra lanskega leta je priredila Ohio Society of New York velik banket, na katerem sta bila navzoča tudi Girdler in Willkie.

Girdler ima odločilno besedo pri Little Steel, in so mu delavske organizacije trn v peti.

Za slavnostnega govornika je bil izbran Willkie, ki ni mogel napeti Girdlerju dovolj časti in slave.

— Če bomo potrpežljivi, bomo doživeli čas, — ko bodo možje, kot je naprimer Girdler, priznani kot resnični junaki Amerike.

Takrat je bil Girdler v hudem boju z delavskimi organizacijami. Willkie je zavzemal važno mesto v kapitalističnem svetu. In Willkie je tudi rekel: — Ljudje bodo prišli polagoma do spoznanja, da so taki industrijalci kot je Girdler napravlili deželo močno.

V Bostonu so vprašali Willkiejevega tajnika Lema Jones, kaj in kako je s to zadevo. — Jones je naprej rekel, da Willkie ni nikdar kaj takega govoril. Ko so mu črno na belem dokazali, je Jones vprašal Willkieja, kaj naj odgovori vsiljivcem.

Willkie je odvrnil: — Najbolje nič.

Svastika vihra v Bukarešti

Odkar je pričela nemško vojaštvo prihajati na Rumunsko, je bila Bukarešta zelo vznemirjena. Poleg rumunskih zastav vihrajo tudi nemške svastike.

Včeraj so prišli v Bukarešto veliki Heinkelovi aeroplani z nemškimi znaki in so letali nad mestom. Jutri bo v Bukarešto dospela nemška mornariška misija, ki bo vodila dela za vojno pristanišče v Konstanca.

Nemški krogi pravijo, da bo na Rumunskem 10 nemških divizij.

Rumunska že čuti nemški gospodarski pritisk. Vpeljani so že bili trije postni dnevi na teden. Vse presno maslo, ki je doslej prihajalo na Rumunsko iz Banata, gre sedaj v Nemčijo.

ANGLIJA SE ZANAŠA NA TURČIJO

Anglija se sedaj zanaša na Turčijo in Grško, da ji boste pomagali in tudi od Rusije pričakuje, da se bo postavila proti nemškemu prodiranju proti vzhodu.

Verjetni angleški viri napovedujejo naslednje:

1. V kratkem bodo prekinjeni diplomatski odnosi med Anglijo in Rumunsko, ker je nemška armada prišla na Rumunsko.

2. Nemčija in Italija bosta pričeli prodirati onstran Balkana proti Iraku, da zasedeta tamonjnja petrolejska polja.

3. Turčija se bo bojevala in bo branila svoje meje. Turčija ima tudi z Anglijo pogodbo, da ji pomaga, ako se vojna razširi na vzhodno Sredozemlje. Anglija ima v Sredozemlju močno brodogrsko, s katerim

NEMČIJA VABI IZUČENE DELAVCE

Nemčija skuša privabiti nazaj vse svoje nekdanje državljane in njihove sinove, ako so izvežbani v kaki stroki ter hoče s tem preprečiti, da jih ne bi prevzele v delo ameriške industrije.

Nemškemu konzulatu v Zdr. državah je bilo že pred časom naročeno, da poišče izučene delavce nemške narodnosti, zlasti mašiniste, avtomobiliste in letalske mehanike do starosti 60 let, jim preskrbi vožnjo v Nemčijo in jim zadrži, da bodo dobili stalno in dobro plačano delo.

Tako poslujejo nemški konzulati že več mesecev in so imeli dosedaj velik uspeh. Okoli 150 delavskih družin na teden odhaja iz pacifiških pristanišč na japonskih parnikih ter potujejo preko Sibirije v Nemčijo.

Nemčija skuša dobiti vse svoje izučene delavce, predno bo ameriški obrambni program v popolnem razmahu in razvoju in bo prevzel vse brezposelne delavce.

Vabilu Nemčije se zglašujejo starejši Nemci, pa tudi mladi v Ameriki rojeni sinovi nemških starišev. Toda z njihovimi ženami je velika težava, kajti iz časopisov so izvedele, kako so v gospodinjstvu omejene nemške žene, da nimajo, kolikor bi hotele kave, sladkorja in presnega masla.

brani pred Italijo Malto in grška mornariška oporišča. V Palestini pa ima močno armado, ki bo Nemeem zastavila pot proti Iraku in bo tudi pomagala turški armadi.

Mnogi opazovalci so mnenja, da rumunski petrolejski vrelci, ki so dali lansko leto 6240 tisoč ton petroleja, ne bodo mogli pokriti potreb Nemčije in Italije.

Kongres je proti vojni, pravi Fish

Ob priliki neke inšpekcije v Fort Dix, N. J., je povedal newyorški kongresnik Fish častnikom 156. artilerijskega polka, da je pretežna večina kongresnikov proti vstopu Združenih držav v vojno.

Za vojno je kvečkemu en odstotek republikanskih in komaj deset odstotkov demokratskih kongresnikov. Res je, da prevladuje v deželi splošno mnenje, da se bo Amerika udeležila vojne, toda Fish ne verjame, da se bo to zgodilo. — Noben ameriški vojak, — pravi Fish, — ne bo padel na tujem bojišču.

Dober pridelek bombaža

Poljedelski departament napoveduje, da bo znašal letošnji pridelek bombaža 12 milijonov 74 tisoč bal. Potemtakem ga bodo pridelali milijon bal več nego lani.

Ko obnovite naročnino, pošljite še posebej 25 centov za priročni zemljevid, ki je nujno potreben, ako hočete natančno slediti današnjemu razvoju vojne.

Turčija svari Nemčijo

Poročilo iz Ankare pravi, da je turški objavila na Nemčijo ostro svarilo, da bo njena armada, ako bo hotela prodirati proti vzhodu, zadela na odpor 2,000,000 turških bajonetov.

Turki, ki strogo pazijo na gibanje nemških čet na Rumunskem, posebno svarijo Nemčijo, da bo na svojem prodiranju skozi Turčijo in Sirijo njena armada zadela na velik odpor.

“Ako Nemčija po tej poti namerava vpasti v Egipt, tedaj mora vedeti, da ta pot ni lahka, temveč nasprotno zelo težavna,” je bilo sinoči povedano po turški vojaški radio postaji.

“To pot skozi Anatolijo straži 2,000,000 bajonetov. Tak poiskus od strani Nemčije bi povzročilo mnogo političnih zapletljajev ter bi zadela na močan odpor.”

“Izgleda, kot da so balkanske države in celo tudi sovjetska Rusija na pragu nepričakovane vojne. Zato je treba paziti, kaj bosta prinesla prihodnja dva tedna. Pa počakajmo!”

Za prodiranje skozi balkanske države imajo Nemci tri razloge:

1. Varovati rumunske petrolejske naprave pred morebitnimi napadi sosednih držav ali

pa angleškega sredozemskega vojnega brodogrja. To pa ni zadosten vzrok za tako drastično postopanje.

2. Pomagati pri polastitvi Egipta. Italija je izvedela, da je napredovanje onstran Sidi Barani skrajno težavno in je vsled tega Nemčija smatrala za potrebno, da koraka skozi Balkan, skozi Anatolijo v Sirijo in Egipt.

3. Pomagati za zasedbo Egipta z zavzetjem Grške, s čimur bi Nemčija dospela v Sredozemlje. Pa četudi bi bila Grška zasedena, še vseeno se ne bi mogla v Egiptu izkreati armada, kajti osiše še ne gospodari Sredozemskemu morju.”

To je radio postaja razglasila nekaj ur zatem, ko je ministrski predsednik Refik Saydam sprejel novega ruskega poslanika Sergeja Vinogradova.

Nemški poslanik Franz von Pappen je zabaval turške uradnike in diplomatski zbor v Istanbulu s tem, da je kazal nemške vojaške filme, ki kažejo nemške zmage.

Nekateri diplomati so si pozneje med seboj pripovedovali, da so Nemci kazali slike svoje vojaške kampanje na Poljskem v Oslu, malo dni pred vpadom nemške armade na Norveško.

OBLASTI ODKRILE NEPOSTAVEN ŽGANJEKUH V NEW YORKU

Vlada je bila vsako leto prikrajšana na davkih za tri milijone petstotisoč dolarjev. — 1250 galon alkohola na dan. — 14 mož so aretirali.

V zapuščenem poslopju, sredi sadnega in zelenjadnega trga na Murray Street v New Yorku so uradniki zakladniškega departamenta zasledili ogromen nepostaven žganjekuh.

Kotli so držali 12 tisoč galon. Vsak dan je bilo mogoče distilirati 1250 galon alkohola. Butlegerji so prikrajšali vlado vsako leto pri davkih za 3 milijone 650 tisoč dolarjev.

Razen mašinerije so agentje zaplenili 90 tisoč galon majše

in 4000 galon alkohola. Agentje so že tri mesece vedeli, da je v poslopju žganjekuh in so vsak dan zbirali podatke. V petek zvečer so vdrli v poslopje ter aretirali sttrinajst mož, ki so bili pa le najeti delavci. Lastnikov žganjekuha zaenkrat še niso prijeli, toda njihova imena so jim znana.

Agentje so morali dve uri čakati, da se je kotel ohladil, predno so ga začeli razdirati.

“Preveč najboljših prijateljev”

Iz Oneonta, N. Y., poročajo, da je rekel na neki konvenciji znani ameriški finančni izvedenec Owen D. Young:

Največja nesreča za svet so najboljši prijatelji. Italija pravi, da je najbolša prijateljica Egipta; Japonska zatrjuje svoje prijateljstvo Kitajski; Hitler pa pravi, da je najboljši prijatelj Poljske, Norveške in Francije.

Preudaren sin

Študentkam v New Jersey College for Women je govoril predsednikov sin, Franklin D. Roosevelt, Jr.

Takoj v uvodu je rekel: — Wendella Willkieja ne bom napadel, ker se mi zdi, da je fin možak. Zdi se mi pa tudi, da je za predsedniško službo moj oče nekoliko bolj zmožen kot pa Willkie.

Zaenkrat še ni znano, če se bodo Rooseveltovi sinovi aktivno udeležili volilne kampanje ter agitirali za očeta.

pa angleškega sredozemskega vojnega brodogrja. To pa ni zadosten vzrok za tako drastično postopanje.

2. Pomagati pri polastitvi Egipta. Italija je izvedela, da je napredovanje onstran Sidi Barani skrajno težavno in je vsled tega Nemčija smatrala za potrebno, da koraka skozi Balkan, skozi Anatolijo v Sirijo in Egipt.

3. Pomagati za zasedbo Egipta z zavzetjem Grške, s čimur bi Nemčija dospela v Sredozemlje. Pa četudi bi bila Grška zasedena, še vseeno se ne bi mogla v Egiptu izkreati armada, kajti osiše še ne gospodari Sredozemskemu morju.”

To je radio postaja razglasila nekaj ur zatem, ko je ministrski predsednik Refik Saydam sprejel novega ruskega poslanika Sergeja Vinogradova.

Nemški poslanik Franz von Pappen je zabaval turške uradnike in diplomatski zbor v Istanbulu s tem, da je kazal nemške vojaške filme, ki kažejo nemške zmage.

Nekateri diplomati so si pozneje med seboj pripovedovali, da so Nemci kazali slike svoje vojaške kampanje na Poljskem v Oslu, malo dni pred vpadom nemške armade na Norveško.

V zapuščenem poslopju, sredi sadnega in zelenjadnega trga na Murray Street v New Yorku so uradniki zakladniškega departamenta zasledili ogromen nepostaven žganjekuh.

Kotli so držali 12 tisoč galon. Vsak dan je bilo mogoče distilirati 1250 galon alkohola. Butlegerji so prikrajšali vlado vsako leto pri davkih za 3 milijone 650 tisoč dolarjev.

Razen mašinerije so agentje zaplenili 90 tisoč galon majše

in 4000 galon alkohola. Agentje so že tri mesece vedeli, da je v poslopju žganjekuh in so vsak dan zbirali podatke. V petek zvečer so vdrli v poslopje ter aretirali sttrinajst mož, ki so bili pa le najeti delavci. Lastnikov žganjekuha zaenkrat še niso prijeli, toda njihova imena so jim znana.

Agentje so morali dve uri čakati, da se je kotel ohladil, predno so ga začeli razdirati.

Iz Oneonta, N. Y., poročajo, da je rekel na neki konvenciji znani ameriški finančni izvedenec Owen D. Young:

Največja nesreča za svet so najboljši prijatelji. Italija pravi, da je najbolša prijateljica Egipta; Japonska zatrjuje svoje prijateljstvo Kitajski; Hitler pa pravi, da je najboljši prijatelj Poljske, Norveške in Francije.

Preudaren sin

Študentkam v New Jersey College for Women je govoril predsednikov sin, Franklin D. Roosevelt, Jr.

Takoj v uvodu je rekel: — Wendella Willkieja ne bom napadel, ker se mi zdi, da je fin možak. Zdi se mi pa tudi, da je za predsedniško službo moj oče nekoliko bolj zmožen kot pa Willkie.

Zaenkrat še ni znano, če se bodo Rooseveltovi sinovi aktivno udeležili volilne kampanje ter agitirali za očeta.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. - Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays. Subscription Yearly \$6.-, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.-; za pol leta \$3.-; za četrt leta \$1.50. - Za New York za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 2-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJSATI LIST s tem, da imate vedno V NAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJSANJE LISTA.

ITALIJANSKI USPEHI

Izveniš kilavo znago v angleški Somaliji, ne more italijansko časopisje svojim čitateljem kaj prida povedati o junških dejanjih Mussolinijevega vojaštva, zato pa namigujejo o težavah skupnih nemško-italijanskih vojnih akcij.

Laški časopisi skušajo v Italijanih vzbuditi vtis, da se Italija aktivno udeležuje Hitlerjevih vojaških operacij. Piše o koncentraciji italijanskega vojaštva ob Rokavskem prelivu in celo namiguje, da tudi italijanska letala vprizarjajo napade na London.

Italijansko propagandno ministrstvo skuša s temi lažnimi zatajiti pred narodom dejstvo, da je bila vojaška vloga Italije v prvih treh mesecih po vstopu v vojno silno kilava. Mussolini in njegovi trobileci so svoječasto napovedali, da bo italijanska armada ko bo enkrat mobilizirana, porazila nasprotnika v prvem spopadu in da bodo zmagalci poneli svoje prapore daleč v notranjost sovražnih dežel.

Posebno glasan je bil laški urednik Gayda, ki je pa moral zdaj skesan priznati, da bo vojna proti Angliji dolga in težavna.

Zaenkrat še ni natančno dognano, če je Mussolini zasedil štilet v pleče izrpane Francije na Hitlerjevo povelje, ali če je bilo tisto grdo zahrbtno dejanje posledica sklepa, da bo Italija napadla Francijo tedaj, ko se slednja ne bo mogla več braniti.

Italija niti premagani Franciji ni mogla do živoga. Ko se je začelo francosko vojaštvo na severni fronti umikati, ko se je pojavila v vsej Franciji strahovita zmeda, so Italijani udarili na jugu ter se pri tem širokoustili, da bodo najkasneje v dveh dneh v Nicei in po enem tednu v Marseilles. Ostale je pa le pri pobožni želji.

Ko je Nemčija sklenila s Francijo premirje, niso italijanski alpinci dosegli niti najmanjšega uspeha. In ko je Mussolini sklepal premirje s Francozi, ni mogel zahtevati zase francoskega ozemlja, ker bi se osmesil pred svetom.

Drugega ni mogel storiti kot pomakniti laški konfin pri Ventimigliji za dober streljaj proti zapadu. Ker Mussolini ni mogel na konnem doseči nobenih lavorov, je začel stikati za njimi v Sredozemlju.

Italij. časopisje je poleti objavljalo vesporno poročilo o dozdavnih zmagah italijanske mornarice. Časopisi so pisali, da se je italijanskim vojnim ladjam posrečilo Sredozemsko morje tako zablokirati, da se angleška mornarica sploh ganiti ne more.

Navzlic temu je pa angleško brodogrje v "povsem zaprtem" Sredozemlju ponovno napadlo italijanske vojne ladje, ki se pa sploh niso spustile v boj, ampak so si poiskale zavetja v Torantskem zalivu. Neki list je v zvezi s tem objavil sliko, predstavljajočo Mussolinija, ki samozavestno pravi: - Angleško brodogrje smo porazili! - Njegov adjutant mu pa odgovarja: - Da, porazili smo ga v naglici.

Medtem ko so italijanske vojne ladje teknovala, katera bo prej dospela v varno zavetje, je Anglija znatno ojačila svojo mornarico v Sredozemlju.

V Afriki je italijansko vojaštvo precej delavno, toda uspehi so doslej še vedno na angleški strani.

Prodiranje skozi Libijo proti Egiptu in Sueskim kanalu so Italijani že tolikokrat napovedali, da jim nihče več ne verjame.

Kjerkoli so se Italijani spopadli z Angleži (edinole Somalija je izvzeta) so podlegli številčno slabšim Angležem. Niti Somalije bi se ne polastili, če bi se v zadnjem hipu ne zrušila francoska kolonialna obramba.

Statistika dokazuje, da so Italijani izgubili v Afriki petkrat več letal kakor Angleži in da so italijanske ladje trpele dosti večjo škodo kot pa angleške ladje. - Četudi se italijanske ladje ne drzno v boj, je Angležem navzlic temu uspelo uničiti nad dvajset italijanskih podmornic ter več rušilov in križark. Angleška mornarica je popolnoma odrezala zvezo med Italijo in njenimi posestvi v vzhodni Afriki.

Če vse to vpoštevamo, nam je jasno, čemu se mora italijanska propaganda posluževati blufa in laži.

Da so poročila o italijanskih napadih na London iztrč izvita, je razvidno iz naslednjega dejstva: - Do 15. septembra so Angleži sestrelili nad 1500 sovražnih letal. Med njimi pa ni bilo niti enega italijanskega.

OGLASUJTE V "GLAS NARODA"

Koga bomo volili

V dobrih par tednih pojdemo na volišče, kjer se bo odločilo, kdo bo vodil usodo našo in naših držav v bodočih starih letih. A to ni vse. Skoro ves svet okoli nas je v ognju. Velika nevarnost preti nam in našim državam. Kar smo in kar imamo, vse je v nevarnosti.

V tako velikih in resnih časih, kot jih ne pomni zgodovina, je odločilne važnosti, koga bomo postavili na predsedniško mesto naših držav.

Imamo dva kandidata, od kandidata, bo gotovo eden izvoljen. Sedanjí predsednik F. D. Roosevelt je ponoven kandidat za demokratsko stranko, republikanci pa so postavili za kandidata Wendell L. Willkieja. Roosevelta poznamo, vsaj je z nami že skoro osem let. Poznamo ga toliko in tako, da lahko z mirno vestjo zapišemo, da je poleg Washingtona in Lincolnu daleč največji mož, kar jih je kdaj sedelo v Beli hiši. Washington je izvojeval svobodo našim državam, Lincoln je dal svobodo zamorem, Roosevelt pa je vrnil ljudstvu njegove pravice. In še več: v času največje krize je izvojeval milijarde za podporo tistim, ki so ostali brez dela in jela.

A kdo je pa prej omenjeni Wendell L. Willkie? Kdo je kdaj slišal o njem do časa, ko ga je republikanska stranka postavila za predsedniškega kandidata? Delavec ga ne pozna, ker ga ni bilo nikdar med njegove vrste. Farmer ga ne pozna. Vsi tisti, ki iščejo kruha, dela in pravice, ga ne poznajo, ker ni nikdar zastavil svojega glasa zanje.

Kako pa je to, da je bil postavljen za predsedniškega kandidata? Kdo ga je spravil v ospredje?

Odgovor je enostaven: Wall Street in pa lastniki Public Utilities. Ti so naročili svojim kinavecent za časa republikanske konvencije, naj od vseh strani pritisejo, da žele imeti Wendell L. Willkieja.

In tako so tudi storili. Zakaj pa?

Odgovor je enostaven. Zato, ker žele imeti v Beli hiši moža, ki bi jim pomagal spraviti njihove ničvredne vrednostne papirje med svet, da bi oni dobili denar. Ljudstvo pa - papir, kakor je bilo vselej. Zele imeti človeka, ki bi bil primeroma to,

kar je bil pokojni pittsburski milijonar Andrew Mellon. Kot znano, je bil on blagajnik za časa, ko je sedel v Beli hiši Coolidge. In ta je varoval svoje milijonarske bratce tako, da so eni pobrali vse, ljudstvu je ostala pa - kriza in depresija.

Wendell L. Willkie je advokat, ki je vse svoje življenje delal za obrambo in varstvo za Public Utilities - to so kompanije, ki prodajajo ljudstvu elektriko, plin in podobno. Vse svoje delo je žrtvoval - zase. Zato je danes bogatin prve vrste, četudi še razmeroma mlad.

Danes hodi kot predsedniški kandidat od vzhoda do zahoda, od severa do juga in pripoveduje ljudstvu, kaj vse zna in zmore. Brezposelnim obljubljuje delo, četudi ve, da je to laž. Zakaj podjetnik ne bo izdeloval če nima trga. Kdor nima dela, ne more biti kupec. Vse to vemo iz časa Hooverja, kateri je opetovano povabil velike podjetnike v Belo hišo in tolažil ljudstvo, da je prosperiteta za vogalom. Za katerim, tega ne vemo še danes. In ne samo da vse obljubljuje, on trdi, da tudi vse zna. Kaj bi verjeli, da je navaden advokat zmožen voditi ljudstvo in naše države v tako velikih in nevarnih časih, kakor so danes? Če greste vi iskat dela, vas ne vprašajo samo, če znate tisto delo, ampak tudi, koliko let izkušeni imate za sabo. Republikanski kandidat Willkie ni bil nikdar governor kake države, nikdar senator ali kongresman, nikdar v lokalni državi ne za to, ne za ono. Torej ne more poznati dela, ki čaka predsednika, še manj, da bi ga uspešno vodil, ker nima nobenih izkušenj. Izkratka: Wendell L. Willkie je neizkušena, nepoznana oseba ki je toliko zmožen za predsednika, kakor ti ali jaz za delo, katerega nisva nikdar niti videla, in nikdar opravljala.

Wendell L. Willkie vpije v javnosti, da zna vse, da ve vse in da bo rešil vsa vprašanja, kar jih je tukaj in zunaj. Hm, kje je pa bil Willkie zadnjih deset let, ko smo vsi skupaj z našim predsednikom vred iskali potov in sredstev, kako bi vrnili ljudstvu in državi prosperiteto? Zakaj ni v tisti ljubezni do domovine in ljudstva odprl svojih ust, zastavil svojega peresa in povedal nam, kaj naj

PESMARICA

"Glasbene Maticе"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.-

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. - Dobite jo v Knjižarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

storino, da pomagamo vsem brezposelnim do dela in kruha? Ali veste, zakaj ne? Zato, ker je toliko vedel, kakor ti in jaz, ki še danes zastoj iščeva, kako bi se dalo boljše in lažje živeti na svetu.

Izkratka: Willkie je vseh zadnjih deset let krize in depresije molčal in - delal zase seveda.

Roosevelt je bil tisti in edini, ki je dvigal svoj glas za tiste, ki so bili potrebni. On je dal lačnim kruha, zapuščenim streho - vsem skupaj pa upanje, da smo na potu do boljših in srečnejših dni.

Toda ti časi ne pridejo z Willkijem, da bi bil izvoljen bodočim predsednikom, ampak edinole z možom, ki je opetovano govoril, da se je slišalo po vsem svetu: lačnim kruha, nezaposlenim dela, vsem skupaj pa ne samo enakih dolžnosti, kakor smo jih imeli v preteklosti, ampak tudi enakih pravic!

Opozarjamo vas na eno samo dejstvo v teh časih: Wendell L. Willkie govori, govori in govori - naš predsednik Roosevelt pa dela.

Bili so časi, ko je znana Wall Street določala, kdo bo sedel na predsedniškem mestu. Bili so - pravimo - toda danes jih ni več. Danes govori in odloča ljudstvo. In to ljudstvo bo izpregovorilo na volilni dan. Naš kandidat je človek, ki vidi in razume naš položaj. In ta je: Franklin D. Roosevelt!

Objavlja jugo-lov. oddel. lek Dem. Nar. Odbora.

KONFERENCA S SOVJET. TRGOVINSKO DELEGACIJO.

Nedavno so se v Beogradu sestali za-topniki jugo-lov. in sovjetske trgovinske delegacije. Namen posvetovanja je bila določitev postopka, po katerem se bo vršila trgovina med obema državama na podlagi trgovinske pogodbe in plačilnega sporazuma. Za nekatere proizvode, ki jih bo izvažala Rusija v Jugoslavijo, zlasti za bombaž, vlada v jugoslovanski tekstilni industriji veliko zanimanje.

Peter Zgaga

Jutri se bodo fantje registrirali za vojaško službo. Prišli bodo brez pušeljcev in trakov, in nikjer ne bo slišati vriskanja. V Ameriki ni take navade.

Sploh pa vojaška služba oziroma vojna ni nič takega, čemur bi moral človek vriskati na čast.

V sredo bodo vse popisali, potem jih bodo pa odbrali in poklicali, naj zamenjajo civilno obleko z vojaško uniformo.

To bo prva ameriška konškrpejca v mirnem času.

Pred trindvajsetimi leti je bilo drugače.

Takrat so bile Združene države že v vojni. Kdor je bil izbran, se je moral pripraviti, da bo po petih ali šestih tednih poslan na francosko bojišče.

Ljudska domišljija je takrat ustvarjala pošastne govorce: da so vse ladje v Hobokenu spremenjene v časne bolnišnice ter polne ranjencev, ki so jih pripeljali iz Francije; da vojaški zdravniki 24 ur na dan režejo roke in noge ubogim ranjencem; da v nekem hobokenskem zalivu kar mrgoli odrezanih človeških rok in nog.

Vse je bilo seveda pretirano in devetdeset odstotno izmišljeno, vendar so take govorce porazno vplivale na rekrute.

Kdor se je skušal izogniti, je bil "slaker". Čakala sta ga huda kazni in zaničevanje vseh, ki so ga poznali.

Spominjam se, kako silno dosti jugoslovanstva je takrat izhlapelo pred naborno komisijo. Marsikateri Jugoslovani, Čeh ali Poljak se je vojaški komisiji predstavil kot Avstrijec ter s tem rešil svojo kožo.

Bilo je seveda tudi dosti častnih izjem. Nekateri uradniki sploh niso hoteli vpoštevati Slovence ali Hrvate za Jugoslovane, češ, da Jugoslavije ni še na zemljevidu.

Navzlic temu se je pa dosti Slovencev in Hrvatov borilo v ameriških vrstah. Toda, kot je bil sam Wilson izjavil:

- Jugoslovani so tvorili fronto v pennsylvanski, ohiojskih in illinojskih premogovnikih, po jeklarnah in šmelcah.

- Ta armada Jugoslovancev, - je rekel Wilson, - odtehta vsak armadni zbor na bojišču.

Zdi se, da bo tudi v bližnjem se, težkem času istotako.

KRAVATNI PLES.

Društvo Slov. Ženske Zveze, št. 84. v New Yorku, je staro šele nekaj nad tri leta, pa že šteje 75 članic. To pomeni, da so članice zelo aktivne in znajo privabiti in pridobiti novih članic.

Sedaj so se zmišile nekaj prav originalnega. Skienile so da v soboto 19. oktobra pri rojaku Fr. Arnežu, 6619 Forest Ave., Ridgewood, L. L. prirede kravatni ples. Kaj takega pa res še nismo videli. Mesto drugih, dosedaj običajnih dobrot bodo oddane kravate, naše ženske in dekleta pa bodo imele predpasnike iz istega blaga, kot so kravate. In kadar bo kdo zadel kravato, mu bo takoj prihitela plesalka s predpasnikom iste barve, kot je njegova kravata in se bosta zavrtela po dverani.

Pa recite, da to ne bo nekaj nenavadnega in nad vse veselega?

Kjer pa so naše ženske, tam je tudi marsikaj dobrega in okusnega, kar so napravile njihove roke.

Prepričan sem, da bo prišlo na to izvanredno zabavo mnogo naših rojakov, zlasti še, ker je vstopnina samo 20 centov.

Torej na svidenje prihodnjo soboto!

Poročevalec.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo - UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA BRATSKA, DELAVSKA PODPORNJA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000

PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DARILNE POSILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

Table with exchange rates for various currencies: 100 DIN, 200 DIN, 300 DIN, 500 DIN, 1000 DIN, 2000 DIN, 100 LIR, 200 LIR, 300 LIR, 500 LIR, 1000 LIR, 2000 LIR.

Ker zaradi položaja v Evropi parniki nerodno vozijo, tudi za izplačila denarnih posiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.-

Vsled razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street, New York

Kratka Dnevna Zgodba

Z. K.:

Duševna hrana

Sem star samec, kakor veste, in hranim se izključno po gostilnah in restavracijah — boljnih in slabših, kakor me je pač volja in kakor mi včasih dopušča žep. Tako spoznavam različne tipe ljudi, večsi poslušam zabavne, pa tudi do gočasne pomenke, vzpodbujajoče in nerazveseljive. — Ne smete pa misliti, da namenoma prisluškujem tudi pogovorom, saj vendar sami veste, da so na svetu ljudje, ki se tudi v polnem lokalu nemoteno tako glasno zabavajo, da postanete nehoti za sosedno mizo udeleženci njihovega pomenka, čeprav je zelo intimen.

Tako je bilo tudi danes v zelo renomirani restavraciji "Pod baldahinom", kamor zavijem redko, največ enkrat do štirikrat v mesecu. Tam sem slišal tale pogovor:

On (jo posadi v udoben naslanjač): "Naprej zakusko, kaj ne? Kaj bi vam tako teknilo? — Izberite sami."

Ona: "Ah, to mi je vseeno. Vedite, da se navadno sploh ne zanimam kaj jem. V tem pogledu sem izjema, kakor mi je prav večeraj dejal neki moj prijatelj. Povedal mi je nekaj, na kar sem potem dolgo mišlila in še sedaj mi to zveni v ušesih."

On: "Kaj vam je prav za prav povedal?"

Ona: "O, da dajem očividno prednost duševni hrani. — Dejal je, da se mi pozna to na prvi pogled. Pomislite! Kaj takega..."

On: "No, to je bilo lepo rečeno. Toda čašico vodke bova vendarle popila, mar ne? K vodki pa spada zaku-ka. No, torej!"

Ona: "Če ne gre drugače, naj bo ščepec ali dva slanika, toda zelo mastnega, mariniranega."

On: "Imenitno. In pa solata k slaniku."

Ona: "Seveda. Recimo iz poularda. In mnogo olja na nji. Toda ne govoriva neprestano o jedi..."

On: "Takoji neham, a najbolje bo naročiti kar takoj ves obed."

Ona: "Zame samo kaj lahkega."

On: "Torej morda jerebico? Ali pa pegatko? Ali pa prsa štajerskega kapuna? Ta restavracija slovi prav po perutnini."

Ona: "No, kakor hočete. Samo, da sem se te večne perutnine malone že preobjedla. Veste kaj, na jedilnem listu sem opazila prekažen govej hrbeč k njemu pa grahov pire..."

On: "Dobro, kakor želite. Toda pred tem morda ribo?"

Ona: "Ah, vi ste mi prvi sladokusec. No, pa naj bo po vašem: torej losos na maslu."

On: "Izborno, to rad slišim. Kaj pa naročiva za desert?"

Ona: "Na jedilnem listu sem videla, da imajo indijanske kremone."

On: "Kakor želite. A zdaj? Kaj bova pila? To je tudi važno."

Ona: "Pijačo izberite sami, na pijačo se ne razumem."

On: "K tej ribi bi bila morda dobra čaša lahkega burgundca."

Ona: "Meni bi bila ljubša čaša portskega."

On: "Pa naj bo. Torej angleško portsko. Kaj pa k mesu?"

Ona: "Ah, portsko vino pijem tako rada, da ostanem kar pri njem. Najbolje bo, če naročite takoj veliko steklenico."

On (že hladneje): "Kakor želite. Za zaključek pa črno kavo?"

Ona: "Če smem prositi, bi raje imela torto, čokoladno ali punč in pa čaj. Toda vi neprestano govorite o jedi, a jaz ne morem pozabiti, kako lepo mi je to povedal moj prijatelj, da dajem prednost duševni hrani. Dejal je, da je spoznal to na prvi pogled."

On: "Hm, da, to je bilo res lepo povedano. (Vstane). Dovolite mi, da stopim za trenutek k telefonu. Takoj se vrnem."

Ona (nezaupljivo): "Kaj pa je? Kaj se je zgodilo? Komu hočete telefonirati?"

On (prisrčno): "Veste, telefonirati hočem samo v svojo pisarno, da bi mi sluga prinesel sem nekaj denarja za primer, če bi ga ne imel dovolj, da poravnam račun. Oprostite mi mojo iskrenost. Nisem se nadejal, da bom imel tako prijetno družbo pri obedu. Ne stanujem daleč, moj sluga bo v desetih minutah tu."

Ona: "Seveda, seveda, to je tako neprijetno, če mora človek zaradi enega stotaka prenegovati različne formalnosti. To se mi je pripetilo oni teden, ko je neki prijatelj — toda drugi, ne tisti, o katerem sem vam prav kar pravila..."

On (smeje): "Aha, tisti, ki je na prvi pogled spoznal, da dajete vedno prednost duševni hrani — kaj ne?"

Ona: "Da tisti, torej ne, temveč drugi. In pomislite, ni imel dovolj denarja, čeprav nisva skoraj ničesar jedla, moral je v pisarno k šefu, kjer je podpi-

sal ček ali pa menico, tega ne vem..."

On (se odkrito zaemeje): "No, to je pa seveda zelo neprijetna stvar. Toda kaj hočemo, ko pa izključno duševna hrana vendar ne zadostuje za življenje."

Ona (sramežljivo povese oči): "Tudi jaz mi-lim tako."

VILE ROJENICE.

Pri znani in spoštovani družini Mr. Franka Peterka v Brooklynu, N. Y., so se pred nekaj dnevi oglašile vile rojenice ter zapustile za spomin zalo, 8 funtov težko hčerko prorojenko. Mrs. Peterka prihaja iz ugledne in spoštovane slovenske družine Mr. Louis Rupnika Sr. Mlada mamica in dete se počutita dobro. Iskrene čestitke.

Anthony Svet.

REGISTRACIJA INOZEMCEV IN PRIJAVA ZA NABOR.

Department pravosodja je danes objavil izjavo ravnatelja za registracijo inozemcev Earl G. Narrisona, v kateri on opozarja vse inozemce moškega spola, ki so v starosti podvrženi naboru, da morajo vzpostaviti toliko določbam zakona o registraciji inozemcev (Alien Registration Act of 1940) kolikor onim o vojaškem naboru (Selective Service Act.)

Zakon o registraciji inozemcev zahteva registracijo vseh inozemcev do najkasneje 26. decembra 1940. Zakon o vojaškem naboru pa zahteva, da se vsi moški naborne starosti, državljani in inozemci, morajo registrirati dne 16. oktobra.

Registracija za nabor se bo vršila v označenih nabor. uradih v vsakem mestu; registracija inozemcev se vrši v pošt-nih uradih.

"Okoliščina, da se bo nedržavljan registriral v zmislu zakona o vojaškem naboru, ako je v starosti med 21. in 35. letom," naglašja Mr. Harrison, "ga nikakor ne oprošča od dolžnosti registracije v zmislu zakona o registraciji inozemcev, ako je tej podvržen; niti ga ne bo registracija v zmislu zakona o registraciji inozemcev oprostil od dolžnosti, da se registrira dne 16. oktobra v zmislu zakona o vojaškem naboru. Inozemci naborne starosti, ki ne bi se registrirali pod obema federalnima zakonoma, bodo podvrženi strogim kaznim."

Mr. Harrison je tudi objavil, da novi pravilnik o državljanstvu (Nationality Code), ki je bil ravnokar sprejet od obeh zbornic v kongresu in čaka na predsednikovo podpis, nikakor ne spreminja ničesar v programu za registracijo inozemcev. Novi Code pride v veljavo šele 90 dni po predsednikovem podpisu. Zatorej ta Code pride v veljavo šele po tem, ko bo registracija inozemcev zaključena dne 26. decembra 1940.

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo

Political

Po RADIO... Wendell Willkie

BO ODGOVORIL NA VAŠA VPRAŠANJA

NOCOJ OB 10:30

(Torek, 15. oktobra)

NA POSTAJI W E A F

Associated Willkie Clubs of America
100 E. 42nd St., New York, N. Y.

VOJAŠKI NABOR V ZDRUŽENIH DRŽAVAH JE DRUGAČEN KOT V EVROPI.

V ameriški zgodovini ni-mo še nikdar imeli prisilnega nabora za vojaško službo v mirnem času, večina evropskih držav, vstevši demokratično Švico, so pa že zdavnaj imeli prisilno vojaško dolžnost. Nabor v vojnem času pa ni nič novega v Združenih državah, da si ameriško ljudstvo je še le 1. 1917 sprejelo ta sistem brez znatnega ugovora.

Naborni zakon l. 1917 je ameriško ljudstvo rado sprejelo zlasti vsled demokratičnega duha, v katerem je bil ustvarjen. V nasprotju z mnogimi evropskimi sistemi ni dovoljeval nikakih favoritizmov, niti ni bilo mogoče, da bi se ljudje potem svojega vpliva izveklili ven iz svoje dolžnosti. Izvedba zakona ni bila prepučena vojaškim, marveč civilnim uradom. Naborne komisije in prizivne komisije so bile popolnoma civilne. Iste določbe se nahajajo v sedanjem zakonu.

Burne razprave o potrebi prisilnega nabora so že nastale l. 1812, tedanja vojna pa je končala, predno je bil zakon sprejet. Petdeset let kasneje je bila državljanska vojna. Prostoletje je bilo vedno manj tako da je kongres l. 1863 vpe-ljal vojaško dolžnost. Zakon pa je dovoljeval vojaškemu obvezancu, da si je smel dobiti namestnika, ki bi zanj služil, ali da bi si naravnost izkupil oproščenje od vojaške dolžnosti potom plačila \$300. Bilo je silnih protestov proti takemu favoritizmu. V New Yorku je celo prišlo do upora proti naboru. V splošnem pa je bil nabor neuspešen, kajti le 100,000 ljudi je služilo v vojski napram 3,000,000 pripravljenim za nabor.

Na vse to so se spominjali oni, ki so sestavili naborni zakon l. 1917. Odpravljene so bile vse določbe, ki bi bile nedemokratične in ki bi vsebovale favoritizem za premožne ljudi. Zato ni bilo posebne opozicije proti nabornemu zakonu. Kritizirali so le ljudje, ki so iz verskih razlogov nasprotovali sploh proti vojaški službi in nošenju orožja. Le ena velika skupina je bila oproščena od vojaške dolžnosti, namreč inozemci brez prvega papirja. Kot je naravno, je bilo mnogo ugovora proti inozemcem, češ, da zaslužijo doma veliko denarja, dočim Amerikanci morajo iti na vojno za majhno vojaško plačo. Ali bilo je zares tako? Ameriška vlada ni tega mnenja. In v tej priliki se je dobro spominjati uradne pohvale vojaške oblasti o požrtvovalnosti inozemcev, ki so v velikem številu žrtvovali vse na bojnih poljih, dasi bi lahko dobili oproštev od vojaške službe.

Statistične informacije izkazujejo, da se je tedaj 1,703,006 priglasilo za naborno dolžnost.

Skoraj 25-odstotkov teh je bilo postavljenih v razred I. In to vzlic temu, da inozemci brez prvega papirja so imeli pravico zahtevati oprostitev od vojaške dolžnosti. Razmerje pri ameriških državljanih je bilo čez 36 odstotkov.

Po esdanjem zakonu se morajo vsi ljudje moškega spola v starosti med 21. in 35. letom prijaviti za nabor, in to zjutraj dne 16. oktobra, ne glede na to, da-li so državljani ali inozemci. Ali le državljani in oni inozemci, ki so s prvim papirjem izjavili svoj namen, da hočejo postati državljani, so podvrženi mogočnosti, da bodo vpoklicani v vojsko.

USODA KINEMATOGRAF-SKIH ZASTONJKARJEV.

Dva starejša zakonca iz Firenze, ki je bil njiju sin nastavljen kot čuvaj v nekem kinematografu, sta vedela, da je mogoče s ploščadi na strehi slediti predstavam, kajti dvorana ima kupolo, ki se odpira. Te dni sta si privoščila spet ta užitek zastoni, kajti kupola je bila odprta. Nesreča pa je hotela, da je osebe kinematografa proti koncu predstave kupolo hotelo zapreti s pomočjo električne naprave, oba zastonjkarja pa sta bila tako zaverovana v dogodke na platnu, da nista opazila, kako se kupola zapira. Nenadno ju je stisnilo v čedalje ožjo odprtino. Na njiju bolesterne krike in potem, ko je začela kri kapljati na občinstvo v dvorani, so kupolo takoj spet odprli. Oba nesrečnika so spravili nezavestna v bolnišnico. Žena je imela poleg manjših ran po obrazu zlomljeno nosno kost, mož je odnesel lažje rane na ustnicah in hrbtu. Za ženo se boje, da ne bo ostala živa.

PRAVILA ŽENSKÉ LEPOTE NA CEYLONU.

Pri Singhalih, gorskem plemenu na otoku Ceylonu, imajo za žensko lepoto 46 znakov. Nekateri izmed njih bi najbrž ne naleteli na soglasje poznalcev ženske lepote pri nas, ker so dokaj čudni.

Singhali zahtevajo, naj segajo ženski lasje do kolena in naj bodo lepo nakodrani. Oči lepe ženske morajo imeti barvo safirja, lice pa barvo listov manile. Obrvi morajo biti zelo zbočene kot mavrica, nos pa lepo ukrivljen in oster. Ustne se morajo svetiti, vrat pa naj bo debel in okrogel. Boki priznane ženske lepote so zelo široki, pas pa slok. Noge in roke naj se zožujejo proti kolenu odnosno proti komolcem. Koža mora biti mehka in nežna. Lepota Singhalk je zelo kratka. Začenja se z 13. letom, ko se dekleta navadno že omože, konča pa že v 20. letu, ko velja Singhalka že za starko. S tako kratko odmerjeno dobo, ko prihaja ženka lepota do veljave, bi seveda naš ženski svet ne bil zadovoljen.

STROKOVNE ŠOLE V VARŠAVI.

Iz verodostojnega vira poročajo, da so l. septembra odprli strokovne šole na Poljskem. Učni načrt so popolnoma izpremenili in ga prilagodili nemškemu sistemu, ker menijo, da je treba s teorijo in prakso ustvariti na Poljskem nov sedanji stan, kakršen je doslej manjkal v strukturi poljskega ljudstva.

Mladostniki morajo do svojega 18. leta obikovati tečaj strokovnih šol. Strokovne šole obsegajo vse panoge in vse učence odnosno vajence, ki so zaposleni pri mojstvih. Šole za obrt in trgovino ter praktično življenje pa zaposlujejo mladostnike, ki ne morejo dobiti mesta pri mojstvih.

ZGLASI SE NAJ FRANK ŠTUPICA. Pri nas ima pismo, ki mu je bilo poslano iz Velikih Lašč. Uprava "Glasa Naroda"

NACIJSKI AGENT PRIJET

Poznani nacijski agent Arnulf Furman je bil v Urugvaju v Južni Ameriki prijet, ker je skušal strmo-glaviti tamošnjo vlado.

Problemi o registraciji inozemcev

Ne-državljan, ki so v zmedbi s tolikimi problemi, ki so nastali vsled registracije inozemcev, najdejo odgovore na svoja vprašanja v brošuri na 64 strani, ki ima naslov: "Alien Registration — A Manual of Information for Aliens and Those Advising Them" (Registracija inozemcev — Ročnik informacij za inozemce in one, ki jim dajejo nasvete); brošura je izdal Common Council for American Unity (prejšnji Foreign Language Information Service.)

Tu se dajejo navodila inozemcu, kake informacije mora podati v odgovor na vprašanja ob registraciji. Razpravlja se podrobno o mogočih posledicah v zvezi z nekaterimi vprašanji — kot so ona o inozemčevi službi, splošnem delovanju, društvenem članstvu in prejšnjih kaznih. Poudarja se, da komunistična stranka — in to ne v vseh sodnijah — je edina organizacija, katere člani so bili v zadnjih letih smatrani kot podvrženi mogočnosti deportacije. Naglašja se, da inozemci morajo navesti le svoja delovanja in včlanjenja tekom poslednjih petih let.

Inozemec, ki je nepostavno v Združenih državah, najde dolg poglavček, v katerem se odkrito razpravlja o nevarno-

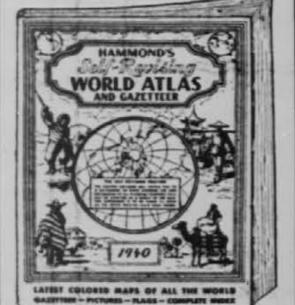
sti, ako se ne registrira in ako se registrira. Razlaga se, da, ako je bil lojalen in spoštoval zakone, utegne biti v stanu odpotovati v so-edno deželo, da se povrne sem kot zakonit priseljence. Naglašja se, kako se mnogo kvot odpira vsled vojne, ker ni mogoče priti iz starega kraja. Brošurica tudi razlaga, kako je zakon dal generalnemu pravdniku oblast ustaviti deportacijo v mnogih slučajih, kjer bi bili prizadeti bližnji sorodniki, kot so žena, starši in otroci.

Eno izmed poglavij razpravlja, kdo je inozemec in kdo je državljan in bo razčistil pojme mnogih, ki niso sigurni, da-li so državljani ali ne. Drugo poglavje nasvetuje inozemcem, kje morejo dobiti poštene in zanesljive informacije. Brošurica svari pred ljudmi, ki hočejo izrabljati registracijo v svojo korist in poudarja, da ni treba potrositi denarja za nikako pomoč. Besedilo zakona o registraciji, informacije o priseljenskih kvotah in navodila o naturalizaciji so druga poglavja v tej brošuri.

Brošura se prodaja za 15 centov. Morete jo dobiti, ako pošljete svoje ime in naslov na Common Council for American Unity, 222 Fourth Ave., New York City, in priložite 15 centov.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošljemo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/4 x 14 1/4 inčev

48 velikih strani;

32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodilnih držav;

45 svetovnih slik popolnoma označenih;

Zanimivi svetovni dogodki.

Najnovejši zemljevid kaže celi svet in tudi:

RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUSIJO

ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIJE

PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVŠKE K NEMČIJI

NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 25 centov

Pošljite svoto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost:

HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA

KUPON, ki ga dobite s atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide s novimi mejami vojaških ob držav, kakor bodo premenjene po sedanjih vojni.

Naročite Atlas pri:

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

ZGODOVINSKI ROMANI

SVETOVNOZNANEGA POLJSKEGA ROMANOPISCA

Henrika Sienkiewicza

PO POSEBNI CENI

KRIZARJI

I. in II. zvezek, broš. . . \$3.75

MALI VITEZ

Vezano \$3.25

POTOP

I. in II. zvezek, broš. . . \$3.50

QUO VADIS

I. in II. zvezek, broš. . . \$3.—

ZA KRUHOM

Broširano . . . 25c

Z OGNJEM IN MECEM

Mehko vezano \$2.—

(Poštino plačamo mi.)

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York

V METEŽU

— Roman. — Spisala: MARIJA KMETOVA. —

20

Že je hotela spet reči Tina, da zaradi denarja ni mogoče drugače, a se je ugriznila v ustnico. Pa se je koj spomnila, da ima Pireca zdajle pod seboj in je ona na višku in dejala je: "Ali veste, gospod doktor, da ni prav nič lepo od vas takole govoriti z menoj, ki ste nekak zaupnik Gornikov, in sem tik pred poroko? Ali je pa to že kar v poklicu odvetnikov, da rabijo take besede v takih in podobnih slučajih?"

Nasmehnila se je in se poročno zazrla v Pirčeve oči. "In zdaj menite, da bom zardel, da se bom razjezil, se opraščal in podobno? Dobro veste, zakaj sem govoril prejšnje besede, ki ste jih prav dobro razumeli tudi vi. Človek je govoril človeku — nič drugega. Izpe-niti se mi hočete, pa vas imam le v pesti."

"In me hočete še nadalje pestiti? Kje je ostal kavalir?" "Milostljiva, oprostite! Sužabnik sem vaš. Izvolite govoriti o čem drugem. Dobro."

"Kako ste potrdni! In izvrstno igrate!" "Saj sem igralca — in vi — igralka. — V Trstu vas čaka razkošno opremljena vila."

"Vi veste?" "Vse vem. Gornik je noč in dan na nogah in je ženin prav po paragrafu."

"Ali mu to šteje v zlo?" "Nikakor. On je rojen ženin po paragrafu in je to njegov značaj."

"Ljubi me?" "Da?" "In jaz njega," je spet poudarila Tina kljubovalno.

"Ne." "Zakaj govorite tako?" "In zakaj ne bi? Vi se veselite njegovega bogastva in udobnega življenja."

Tina se je zdržala in je čutila, da se ne more več izmikati. Že je hotela vstati in oditi sama domov, a nekaj jo je s silo zadržalo in zazdela se je sama sebi kakor grešnik pred izpovednikom.

"Vidim, ad vam je sitno pred menoj," je povzel Pire, kakor bi bil prebral Tinine misli, in je nadaljeval "In tudi meni je sitno. Vendar je danes nekaj v meni, kar me sili, da govorim z vami, kakor pač govorim že ves čas. Da bi se opraščal zaradi tega, bi bilo odveč, ker vem, da se ne bom premagal in ne govorim drugače."

"Pa če vam prepovem?" "Ne morete mi prepovedati, ker vidim, da je v vas samih tisto nekaj, ki vas prav tako sili, da me poslušate."

"Čuden človek ste." "Ne čuden — samo človek. Sicer pa slišim enake opazke večkrat o sebi in me prav nič ne motijo. — Pa zakaj ne marate pogledati brez vsakršnih ovir vase in zakaj si ne upate priznati resnice?"

V Tini je vse drhtelo in vsaka Pirčeva beseda jo je urezala, da jo je zabolelo v sruu. "Ker resnica v oči bode, kajne?" je povzel spet Pire.

"Pa ne bojte se sebe — vsaj sebe se ne bojte!" "Saj se ne bojim," je tiho odvrnila Tina.

"Pa še kako se bojitte! In to ni prav. Kako morete potem tako zamotani v svet? Pa vem, tenčice so mehkejšje oč trnja — pri vas — pri ženski pa so še bolj mehke — in je trnje še bolj bodeče."

"Tako zavito nadrujete, da vas ne razumem," se je hotela spet izogniti Tina, čeprav je vedela, da se je že vsa oddala. "In Gornik ni za vas," je dejal spet Pire, kakor bi moral vleči nit pogovora v tej smeri. "Ni za vas — in je za vas."

"Zakaj ni — in zakaj je?" "Ni, ker nima ognja, ki ga potrebujete vi; in je, ker ima denar, ki ga prav tako potrebujete."

Tinino lice se je zmrščilo in tudi v sobi so pojemale solčni odsevi in lahek mrak je polzel skozi okna. "Pojdiva," je kar zaprosila Tina. Pire ni odgovoril, plačal je in molče sta odšla. Ko sta nekaj časa hodila po cesti, je nalahno prijel Pire Tino za roko in dejal komaj slišno: "Mučil sem vas, vem, pa mi odpustite. A vi ste mi več, kakor so mi bile doslej druge ženske"

Če bi bil Pire izpregovoril te besede pred uro, bi se bila Tina začudila; zdaj jim je verjela in začela je v sebi misel, ki je že iskala teh besed. Tudi mu ni izmaknila roke, še oprla se je na njegovo in ni vedela, če sanja ali bedi.

"Ali ste zato prišli v Maribor?" je dejala končno in utrujenost je bila v njenem glasu.

"Tudi zato sem prišel, a sem mislil, da mi bo, kakor mi je bilo vedno v takih slučajih. Zdaj pa vidim, da sem popolnoma brez krinke, kar me jezi in me vendar spet ne jezi."

"Kakor bi govorili iz mene," je dejala Tina, "tudi v meni je vse tako". Pa je začutila pri teh besedah toliko žalost v sebi, da so ji nehote prišle solze v oči.

"Glejte," je dejal Pire, "takole tavamo — tavamo — zavsveti se žarek — in ne da bi ga bili veseli — žalostni smo."

"Prepozno," je dehnila Tina in je nenadoma zaslišala oni "prepozno," ki ga je bila izrekla pred meseci Gorniku. A zdaj je občutila v svoji jasnosti, da je res prepozno in najrajše bi se bila razjokala za vse dneve.

"To ni ljubezen," je povzel Pire, kakor bi nadaljeval ono tretjo misel, ki je bila v obeh. "A je ona vez dveh ljudi, ki sta ustvarjena drug za drugega. In — da povem popolnoma odkrito: in midva sva drug za drugega in sva bila zvezana že od nekdanj in bova do konca. Jaz sem vaš človek in vi ste moj človek. Tragika je v tem, da je za oba prepozno; jaz sem raztrgan na dvoje, na treje in mi je življenje le še komedija in vi — vi se v kratkem poročite."

"In šele danes ste spoznali vse to?" je vprašala Tina. "Šele danes. — In kakor sem bil zatrti že vse občutke v sebi — zdajle mi je hudo"

Tina ni odgovorila in oba sta molčala prav do Tininega doma. Pred vrati je obstala Tina in dejala: "Niti v sanjah od sanj bi si ne bila mislila, da se bova takole vrnila s tega izprehoda."

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Politična kampanja

Pinchot za Roosevelta

Bivši pennsylvanski governor Gifford Pinchot je bil v sredo v Beli hiši, kjer je precej dolgo konferiral s predsednikom Rooseveltom. Ob povratku so ga obdali časnikarji, katerim je rekel:

— Po političnem prepričanju sem republikanec, toda v prvi vrsti sem Amerikaneec. Predsedniku sem povedal, da bom glasoval zanj. Roosevelt ima dovolj izkušenj, in takega moža potrebujemo, da nas varno privede skozi vihar. Zdaj nikakor ni čas, da bi postavili k vladnemu krmilu novince. Roosevelt nam bo zjamčil varnost in mir.

Flynn je upapoln

Z večdnevnega potovanja po Zapadu se je vrnil v Washington Edward J. Flynn, predsednik demokratskega narodnega odbora.

— Bil sem v raznih zapadnih mestih in govoril z ljudmi, ki natančno poznajo položaj. Na podlagi tega, kar sem zvedel, lahko rečem, da bo dobil predsednik Roosevelt letos več glasov kot jih je dobil leta 1936.

Wallace in Ickes pri predsedniku

V četrtek sta bila predsednikova gosta podpredsedniški kandidat Wallace in notranji tajnik Ickes.

Prvi se je vrnil s kampanjskega potovanja po Zapadu, drugi pa s Severozapada. Oba sta zagotovila Rooseveltu, da se obetajo demokratom najboljše prilike za zmago.

Willkie svari pred bankrotom

Republikanski predsedniški kandidat Wendell L. Willkie je imel tekoči teden več govorov v državi New Jersey, odkoder je odpotoval v Connecticut.

Kakor vedno, je tudi ob tej priliki kritiziral New Deal ter očital demokratom slabo gospodarstvo. — Tega potratnega gospodarstva mora biti enkrat konec, — je vzkliknil, — če ne bo dežela zašla v bankrot. New Deal je ohromil produkcijo, in edinole republikanci jo morejo spraviti v tek.

Rooseveltovi administraciji je očital, da ni ničesar storila za odpravo nezaposlenosti. — Pred štirimi leti, — je rekel, — je bilo v deželi devet milijonov šeststotisoč nezaposlenih, danes jih je danes devet milijonov šeststo tisoč.

Barton napoveduje republikansko zmago

Newyorški republikan s ki kongresnik Bruce Barton, ki kandidira za senat, je rekel, da bodo republikanci raztrgali demokratsko večino v New York City. Po 5. novembru bodo dali republikanci ameriški mladini vse prednosti, ki jih jim je odrekel New Deal.

Smith za Willkieja

Bivši newyorški governor Alfred E. Smith, ki je bil vse svoje življenje demokrat, bo dne 23. oktobra v Brooklynu govoril za Willkieja. Njegov govor bo broadcastan po vsej deželi.

Roosevelt zamudil priliko

Jane Todd, podpredsednica republikanskega državne g a odbora, očita predsedniku F. D. Rooseveltu brezbriznost.

— Ko je začel Hitler oboroževati, — je rekla, — se ni Roosevelt niti zmenil, ampak je se oziraje se na desno ali na levo, širil nauk New Deala. Šele v dvanajsti uri se je spomnil, da je treba tudi nekaj

storiti za varnost in obrambo dežele. Zdaj bo težko nadomestil zamujeno.

Thomas kritizira Roosevelta

V Kansas City je govoril Norman Thomas, socialistični predsedniški kandidat. Rekel je, da je Amerika postala pod Rooseveltovo vlado družabnica Anglije ter da je njen sedanj program v vseh ozirih imperijalističen.

Razpravljajoč o bodoči vojni, je Thomas izjavil:

— Daljni iztok bo prihodnje zapletene tudi Združene države. Za militarizacijo dežele ni nobenega gospodarskega povišja. Militarizacija je zadnje pribežališče privatnega kapitala. Privatni kapital se zateče k militarizmu, ko mu zmanjka vseh drugih sredstev.

Iz držav Srednjega zapada bo odpotoval Thomas proti pacifični obali, kjer bo imel več govorov.

Socijalisti so prepričani, da bodo dobili pri prihodnjih predsedniških volitvah več glasov kot so jih kdajkoli prej.

ČUDNI REŠITELJ ŽIVLJENJA.

Vsaka krogla, kakor znano, ne zadene, a če zadene, se dovolj pogo-to odkloni na najbolj čudne načine. Med svetovno vojno je zbral nemški vojaški zdravnik dr. Brettner celo vrsto takšnih primerov. Dostikrat so kovanci kakšnemu možu ročili življenje. V nekem primeru se je zgodilo, da je krogla iz puške zadela ob tolar, ki ga je imel vojak v hlačnem žepu. Od udarca se je kovanca vbočil kakor naprstnik in se zapičil možu v meso do bedrne kosti. Toda s svojim odporom je preprečil krogli, da ni vojaku kosti raztreščila.

Neki drugi vojak je imel v vrečici na prsih tri tolarje drugega za drugim. S svojim odporom so kroglo ne samo zadržali, temveč so jo tudi sploščili. Na to ploščo se je napis na denarju jasno vtisnil.

Na podoben način je zaščitil nekega podčastnika železni križec, ki je s svojo sredino zadržal medtem ko so se kraki zapognili naprej. Znana je cela vrsta primerov, da je žepna ura učinkovala kot rešiteljica življenja. Pri Arrasu je zadela krogla nekega ležečega pešca. Misli je, da je dobil strel v trebuh. Toda izkazalo se je, da je krogla obstala v žepni uri ki jo je seveda pošteno zvilo. Na koncu nekega 45 em globokega preboja v telesu nekega vojaka so našli pod kroglo tri hlačne gumbe in tri zvite bakrene novčice. Vse to je krogla potegnila s seboj v rano, a te stvari so tudi tako oslabile nje učinek, da je bilo ranjenca mogoče ozdraviti. Najbolj čuden primer se je zgodil menda nekemu angleškemu vojakcu.

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA Spisala Berta pl. Suttner 228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri KNJIGARNI SLOVENI PUBLISHING CO. 216 W. 18 St., New York

Krogla iz nemške puške je treščila v vrsto njegovih nabojev. Dva naboja je gladko prebila, v dveh se je ustavila, in sicer tako, da je gledala s svojim vrhom iz zadnje patrone v vrsti.

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski zolnir — Grad Rojinje. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetkega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pina tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prava modratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečerka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjaci. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grade. — Ponarejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

CENA VSAKE KNJIGE \$1.50

10 zvezkov...\$10

Ivan Pregelj: Izbrani Spis

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Irbtenice temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, da njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

ROMAN TREH SRC. Spisal Jack London, (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavne- ga ameriškega pisatelja. Ko jo človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv.

Cena \$1.50

Naročite pri: Knjigarni Glas Naroda 216 W. 18th STREET NEW YORK, N. Y.